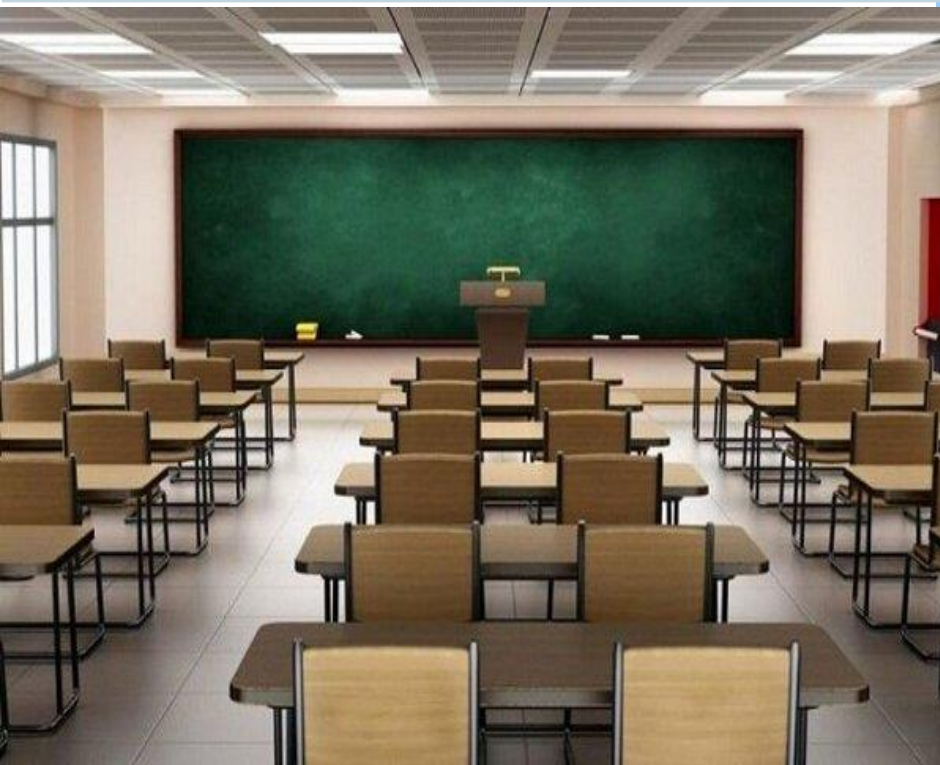

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (ویروس کرونا) در دانشگاه‌ها / دانشکده‌ها / مراکز آموزش عالی و نظایر آن

معاونت بهداشت

نسخه چهارم- فروردین

۱۴۰۱

فهرست

۲	مقدمه
۲	دامنه کاربرد
۳	اصول پایه
۳	الزامات فعالیت در پاندمی کرونا
۳	ماده (۱) واکسیناسیون
۳	ماده (۲) عدم ابتلا به کرونا در زمان ارائه خدمات
۳	ماده (۳) رعایت بهداشت فردی
۵	ماده (۴) فاصله‌گذاری
۶	ماده (۵) غربال‌گری، مراقبت و بازتوانی
۶	۱-۵ غربال‌گری شاغلین و دانشجویان در همه‌گیری کووید-۱۹
۷	۲-۵ مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر
۸	۳-۵ بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹
۸	ماده (۶) بهداشت مواد غذایی (در صورت فعال بودن مراکز تهیه و عرضه مواد غذایی)
۹	ماده (۷) بهداشت ابزار و تجهیزات
۹	ماده (۸) نظافت و گندزدایی
۱۱	ماده (۹) بهداشت ساختمان
۱۱	ماده (۱۰) تهویه
۱۲	ماده (۱۱) خوابگاه‌های دانشجویی
۱۳	ماده (۱۲) کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها
۱۳	ماده (۱۳) آموزش بهداشت
۱۵	ماده (۱۴) مسئولیت اجرای راهنما
۱۵	پیوست ۱: روش صحیح شستشوی دست‌ها
۱۷	پیوست ۲: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

مقدمه

طرح مدیریت هوشمند بر اساس روند رو به رشد واکسیناسیون عمومی برنامه ریزی شده و بر اساس این طرح فعالیت های شغلی در شرایط پاندمی کرونا در صورت رعایت پروتکل های بهداشتی و انجام واکسیناسیون می تواند ادامه یابد. با توجه به شیوع نوع آمیکرون و انواع سوبه های دیگر، شدت و سرعت انتقال ویروس بیشتر شده لذا علاوه بر پوشش مناسب واکسیناسیون جامعه، رعایت فاصله مناسب، استفاده مستمر از ماسک در اماکن عمومی و به ویژه در فضاهای بسته، ضدعفونی دست و گندزدایی محیط و سطوح مشترک، کنترل تهویه مناسب در محیط های بسته در اولویت می باشد. از این رو این راهنما بر اساس مدیریت هوشمند کرونا برای دانشگاه ها/دانشکده ها / مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن، تدوین گردیده و بدیهی است در صورت عدم رعایت این دستورالعمل فعالیت واحد متوقف خواهد گردید.

با عنایت به اجرا و تکمیل برنامه واکسیناسیون دانشگاهیان و با توجه به اولویت آموزش حضوری در دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی به عنوان یکی از اماکن تجمعی؛ فراهم کردن شرایط لازم برای حفظ سلامت اساتید، دانشجویان و سایر کارکنان و به منظور کاهش مواجهه، قطع زنجیره تماس بیماری کووید-۱۹، از اهمیت بالایی برخوردار است. در این راستا ضرورت دارد علاوه بر رعایت اصول بهداشتی، مقررات ویژه‌ای از طریق فاصله‌گذاری اجتماعی، برای کاهش مواجهات، متناسب با سطح اضطرار و درجه اهمیت فعالیتهای آموزشی و مهارتی در نظر گرفته شود.

لازم است هر یک از دانشگاه‌ها/دانشکده‌ها / مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن ، ستاد مدیریتی مستقل برای بیماری کووید-۱۹ تحت عنوان "ستاد مدیریت کرونا ویژه دانشگاه"، زیر نظر مستقیم رئیس دانشگاه تشکیل دهند. این ستاد، صرفا در حوزه برنامه های مرتبط با نظارت، پیشگیری و درمان بیماری کووید-۱۹ در سطح دانشجویان، کارکنان و اعضای هیات علمی دانشگاه فعال خواهد بود.

دامنه کاربرد

این پروتکل جهت پیشگیری و کنترل کووید-۱۹ (کرونا ویروس) در دانشگاه‌ها/دانشکده‌ها/مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن تهیه شده است و سایر قوانین، آیین نامه ها، مقررات و دستورالعمل های مرتبط با بهداشت محیط به قوت خود باقی است.

اصول پایه

- در شرایط خاص همه‌گیری کرونا، همه دانشگاه‌ها/ دانشکده‌ها / مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن بر اساس مصوبات ستاد ملی مکلف به برنامه‌ریزی آموزشی و هماهنگی بین بخشی می‌باشند.
- در صورت تغییر در شرایط همه‌گیری بیماری، بر اساس مصوبات ستاد ملی نسبت به مرخصی تحصیلی دانشجویان واجد شرایط اقدام شود.

الزامات فعالیت در پاندمی کرونا

ماده (۱) واکسیناسیون

- ۱-۱ همه کارکنان و اساتید مراکز مشمول این دستورالعمل اعم از دائم، موقت، پاره وقت و فصلی یا افرادی که تازه استخدام شده‌اند قبل از شروع به کار باید نسبت به تزریق واکسن کرونا اقدام نمایند.
- ۱-۲ ارائه مدرک انجام واکسیناسیون کامل تمامی اساتید/دانشجویان در کلیه مقاطع در همان ابتدای ورود به دانشگاه الزامی می‌باشند.
- ۱-۳ روسا، مدیران، مسئولان این مراکز موظفند در قسمت ورودی مراکز مذکور نسبت به کنترل وضعیت واکسیناسیون کارکنان و همه افرادی که به هر نحوی وارد این مراکز می‌شوند از طریق سامانه‌ها و اپلیکیشن‌های اعلامی وزارت بهداشت اقدام نمایند.

ماده (۲) عدم ابتلا به کرونا در زمان ارائه خدمات

- ۱-۲ کارکنان چنانچه مبتلا به بیماری کرونا شوند، فقط پس از طی شدن دوره قرنطینه بیماری یا همراه داشتن گواهی پزشک می‌توانند مشغول به کار شوند.
- ۲-۲ صحت‌سنجی کارت واکسن و یا عدم ابتلا به کرونا در زمان فعالیت، توسط ناظران از طریق سامانه‌های موجود و در اختیار انجام می‌گردد.
- ۲-۳ در این مراکز در صورتی افراد می‌توانند از خدمات مراکز مذکور در محل استفاده نمایند که مبتلا به بیماری کرونا یا در دوره قرنطینه بیماری کرونا نباشد.

ماده (۳) رعایت بهداشت فردی

۱-۳ ماسک

- ۱-۱-۳ کلیه روسا، مدیران، مسئولان، کادر اجرایی، اساتید و دانشجویان می‌بایست از ماسک استفاده نمایند و فقط در زمان خوردن و آشامیدن ترجیحاً با رعایت فاصله فیزیکی عدم استفاده از ماسک بلامانع است.
- ۱-۲-۳ از ورود افرادی که از ماسک استفاده نمی‌نمایند ممانعت بعمل آید.

۳-۱-۳ اساتید، کارکنان و دانشجویان موظفند به شیوه صحیح از ماسک استفاده نموده به گونه ای که بینی و دهان کاملاً پوشانده شود.

۳-۱-۴ تعویض ماسک در تواتر زمانی کوتاه یا هنگام آلودگی ماسک الزامی است.

۳-۱-۵ از قرار دادن ماسک استفاده شده بر روی میز کار یا سطوح مشترک خودداری گردد.

۳-۲ بهداشت دست

۳-۲-۱ در حین کار از تماس دست با چشم، بینی، گوش، دهان و ماسک روی صورت خودداری گردد.

۳-۲-۲ از دست دادن و رو بوسی کردن با یکدیگر پرهیز شود.

۳-۲-۳ کارکنان باید به صورت مکرر و در موارد زیر دست‌ها را مطابق راهنمای شستشوی دست با آب و صابون مایع بشویند:

- هنگام رویت آلودگی بر روی دست

- پس از تماس دست با سطوح مشترک (نظیر دستگیره در، تلفن، ...)

- قبل از شروع به کار و وقفه یا تغییر فعالیت (از جمله کار با موارد خام یا پخته، خوردن و آشامیدن، استفاده از توالت، حمل پسماند) در محل کار

- بعد از عطسه و سرفه و استفاده از دستمال یکبار مصرف

- دست زدن به بینی، گوش، دهان، موها و یا سایر قسمت‌های بدن

- قبل از پوشیدن دستکش و هنگام تعویض دستکش‌ها

۳-۲-۴ زمانی که آلودگی قابل رویت بر روی دست وجود ندارد می‌توان جهت ضدعفونی دست از محلول‌های ضدعفونی برپایه الکلی استفاده گردد.

۳-۲-۵ محلول ضدعفونی دست در نقاط قابل دسترس برای کارکنان و مشتریان قرار گیرد.

۳-۳ رفتار بهداشتی

۳-۳-۱ خوردن و آشامیدن در محل آماده‌سازی مواد غذایی یا سطوحی که مواد غذایی به طور مستقیم با آن در ارتباط است ممنوع می‌باشد.

۳-۳-۲ اساتید، کارکنان و دانشجویان باید هنگام عطسه و سرفه از دستمال استفاده نمایند. در صورتی که دستمال وجود نداشت از قسمت داخلی آرنج موقع سرفه و عطسه استفاده کنید)

۳-۳-۳ اساتید، کارکنان و دانشجویان باید از ریختن آب دهان و بینی در محیط کار خودداری کرده و اخلاط بینی و سینه را با دستمال کاغذی گرفته در سطل آشغال سرپوش‌دار بریزند.

۳-۳-۴ مصرف دخانیات در کلیه مراکز ممنوع می‌باشد.

۳-۳-۵ برای ثبت حضور و غیاب، ترجیحا" از سیستم تشخیص چهره / کارتخوان کارکنان استفاده کنید.
۳-۳-۶ برای تماس با دکمه‌های آسانسور (در صورت وجود)، از دستمال کاغذی و نظایر آن استفاده شود.
۳-۳-۷ ترجیحا" دکمه‌های آسانسور غیرلمسی باشد.
۳-۳-۸ عدم استفاده از دستمال مشترک برای تمیز کردن میز و صندلی و سایر وسایل (ترجیحا هر یک از کارکنان از دستمال نظافت شخصی استفاده نمایند و یا استفاده از دستمال نظافت یکبار مصرف)؛
۳-۳-۹ متصدی/مدیر/مالک موظف است یک جعبه دستمال کاغذی یا مواد ضدعفونی کننده به منظور استفاده شاغلین و مشتریان در کنار دستگاه کارت خوان قرار دهد.

ماده (۴) فاصله‌گذاری

۴-۱ کاهش مواجهه چهره به چهره کارکنان و استفاده حداکثری از تلفن، شبکه‌های اجتماعی و ویدئو کنفرانس برای برگزاری جلسات حتی برای کارکنانی که در داخل یک ساختمان کار می کنند؛
۴-۲ فاصله ایمن (حداقل ۱ متر) جهت پیشگیری از بروز بیماری بین کارکنان رعایت گردد.
۴-۳ از هرگونه تجمع غیر ضروری در محل های عمومی اجتناب شود.
۴-۴ جهت حذف و یا کاهش مواجهات مستقیم کارکنان بخش های پر مراجعه مثل کتابخانه، پذیرش، اتاق سرپرستی، کارگاه ها و ... استفاده از موانع فیزیکی با حفظ تهویه مناسب لازم می باشد.
۴-۵ در صورتی که مواجهه چهره به چهره کادر اداری، با دانشجو، یا مراجعین و والدین دانشجویان ناگزیر باشد، در حداقل زمان ممکن و با رعایت فاصله ایمن و با استفاده کامل از ماسک و وجود تهویه هوایی مناسب، برگزار شود.
۴-۶ واحد نگهبانی حتی المقدور از ورود و تردد افراد و اشخاص و مراجعات متفرقه به محیط آموزشی جلوگیری به عمل آورد و شیوه‌های پاسخگویی از ورودی دانشکده ها به نحوی باشد که فاصله گذاری ایمن اجتماعی رعایت گردد.
۴-۷ در صورت فعال بودن سرویس ایاب و ذهاب دانشجویان و کارکنان، حداکثر سرنشین خودرو به تعداد صندلی های موجود باشد و از سوار نمودن نفرات، اضافه بر ظرفیت خودرو جدا خودداری گردد و جریان هوا در داخل خودرو برقرار باشد.
۴-۸ رعایت فاصله ایمن در قسمت های عمومی و حداقل توقف از جمله در نمازخانه، سلف سرویس، کارگاه‌ها و مسیر ورود و خروج الزامی است.

۹-۴ فعالیت‌های فوق برنامه و مسابقات ورزشی، فرهنگی و هنری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ابلاغی موجود در سایت <http://markazsalamat.behdasht.gov.ir> بلامانع است.

۱۰-۴ در صورت فعال بودن اتاق استراحت کارکنان و اساتید، فاصله ایمن رعایت گردد.

۱۱-۴ کارکنان از ازدحام و تجمعات غیر ضروری خودداری نموده و ارائه خدمات به صورتی انجام شود که صف ایجاد نشود.

۱۲-۴ نصب تابلوهای هشدار دهنده در کلیه آسانسورها به منظور رعایت تعداد حداقل افراد و همچنین عدم صحبت با یکدیگر و تلفن همراه

ماده (۵) غربال‌گری، مراقبت و بازتوانی

۱-۵ غربال‌گری شاغلین و دانشجویان در همه‌گیری کووید-۱۹

لازم است براساس طرح فاصله‌گذاری، پیش از ورود به محل کار، فعالیت‌های زیر انجام پذیرد

۱-۱-۵ کارکنان و دانشجویان در صورت بروز هرگونه علائم مشکوک، تست سریع تشخیص کووید-۱۹ را انجام دهند.

۲-۱-۵ کارکنان و دانشجویان مبتلا به کووید-۱۹، پس از طی دوران درمان و نقاهت، برای بازگشت به دانشگاه‌ها/دانشکده‌ها / مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن لازم است مورد ارزیابی پزشک معتمد مراکز جامع سلامت قرار گیرند.

۳-۱-۵ ورود و یا حضور دانشجویان/اساتید و سایر کارکنان دارای علائم بیماری واگیر (با تأکید بر علائم بیماری کرونا) تحت هر شرایطی به دانشگاه‌ها/دانشکده‌ها / مراکز آموزش عالی کشور و نظایر آن ممنوع می‌باشد.

۴-۱-۵ شرایط و میزان استفاده از استعلاجی کرونا برای دانشجویان/اساتید با تأیید پزشک معتمد می‌باشد.
۵-۱-۵ مدت زمان جدا سازی و استراحت پزشکی بیماران مبتلا به کووید-۱۹ متناسب با علائم و وضعیت بیمار به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۵-۱-۵ برای افراد دارای تست مثبت بی علامت / علائم دارخفیف بدون نیاز به بستری (به شرط قطع تب ۲۴ ساعته بدون استفاده از داروی تب بر) مدت استراحت توسط پزشک معالج ۵ روز در نظر گرفته شود.

۲-۵-۱-۵ در صورت تداوم علائم بیماری بعد از ۵ روز در افراد با تست مثبت مدت استراحت بنا به نظر پزشک معالج تا ۱۰ روز می‌تواند تداوم داشته باشد.

۳-۲-۱-۵ در حالات شدید بیماری بنا به نظر پزشک معالج مدت استراحت می‌تواند از ۱۰ روز بیشتر باشد.

۵-۱-۶ دانشجویان دارای علامت کووید در دانشگاه / خوابگاه دانشجویی توسط مسئولین مربوطه جهت تست PCR ارجاع شده و در صورت مثبت شدن تست یا تایید پزشک معتمد در محل قرنطینه دانشجویی / منزل بر اساس روزهای استعلاجی تشخیص داده شده توسط پزشک معالج قرنطینه و در صورت مساعد بودن اوضاع عمومی تحت آموزش مجازی قرار گیرد.

برای افراد دارای مواجهه مستقیم با دانشجوی مبتلا به کووید-۱۹ مواجهه داشته اند اقدامات به شرح ذیل انجام گردد.

۱- انجام رپید تست برای اشخاصی که با بیمار مبتلا به کرونا ویروس قطعی تماس داشته اند.

۲- وضعیت دانشجویان تست شده توسط ناظرین مراکز جامع سلامت به مدت ۵ روز پایش گردد.

۵-۲ مراقبت از گروه های آسیب پذیر

دو گروه زیر با گواهی پزشک معتمد، به عنوان افراد در معرض خطر ابتلا به عوارض شدید بیماری کووید-۱۹ قرار دارند، در نظر گرفته شده است:

گروه الف - بیماران با بیماری زمینه‌ای:

بیماری قلبی - عروقی

فشارخون

دیابت

بیماری‌های تنفسی زمینه‌ای

$BMI > 40$

گروه ب- بیماران با نقص ایمنی:

تحت درمان با کورتیکواستروئید بیش از $5/12$ mg پردنیزولون در روز بیش از دو هفته

شیمی درمانی

بدخیمی‌ها

پیوند اعضا

در صورت عدم امکان دور کاری، شرایط محیط کار برای این افراد به گونه فراهم گردد که حداقل تماس با سایر افراد را داشته باشد. تغییر شغل موقت در محیط کاری و یا تغییر محل کار به محیطی با شرایط تهویه مناسب تر و کم جمعیت تر می تواند کمک کننده باشد.

۳-۵ باز توانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹

تمامی شاغلین بعد از ابتلا به بیماری کووید-۱۹ لازم است پس از طی دوران درمان و نقاهت، جهت بازگشت به کار براساس آخرین نسخه "راهنمای بازگشت به کار شاغلین با احتمال ابتلا به کووید-۱۹" ابلاغی از وزارت بهداشت توسط پزشک مورد ارزیابی قرار گیرند.

ماده (۶) بهداشت مواد غذایی (در صورت فعال بودن مراکز تهیه و عرضه مواد غذایی)

در صورت فعال بودن مراکز تهیه و عرضه مواد غذایی نظیر انواع رستوران، کافی شاپ، و امثال آن براساس پروتکل مرتبط با مراکز تهیه، تولید و عرضه مواد غذایی ملزم به رعایت می باشند.

۱-۶ همه مواد غذایی از منابع معتبر و مجاز تهیه گردد.

۲-۶ در مواد غذایی بالقوه خطرناک متناسب با نوع ماده غذایی باید زنجیره سرد یا گرم در مراحل نگهداری و عرضه مواد غذایی رعایت گردد.

۳-۶ سطح بسته بندی مواد خوردنی و آشامیدنی پس از دریافت و خریداری و قبل از استفاده یا ذخیره سازی کاملاً تمیز گردد.

۴-۶ استفاده از مواد خوردنی و آشامیدنی با بسته بندی معیوب یا آلوده مجاز نمی باشد.

۵-۶ مواد غذایی فاقد بسته بندی حتماً باید پوشش بهداشتی داشته و در ظروف مناسب نگهداری گردند.

۶-۶ در صورت استفاده از ظروف یکبار مصرف، لزوماً از ظروف یکبار مصرف مناسب استفاده شود.

۷-۶ همه مواد اولیه از جمله نمک، قند و شکر باید به صورت بسته بندی و یک نفره دارای پروانه بهره برداری و استاندارد باشد.

۸-۶ مواد آشامیدنی باید به صورت بسته بندی شده یک نفره و دارای نی پوشش دار باشد.

۹-۶ مسئولان به نحوی برنامه ریزی نمایند تا سالن های غذاخوری و سلف سرویس ها حداقل تجمعات را در زمان سرو غذا داشته باشند

۱۰-۶ به منظور جلوگیری از تجمع در سالن غذا خوری و سلف سرویس، ضروری است مدت زمان توزیع غذا افزایش یابد. همچنین سرو غذا در محل های مذکور با رعایت فاصله ایمن انجام و برای افراد متقاضی ظروف یک بار مصرف، غذا در ظروف مذکور توزیع گردد..

۱۱-۶ در صورت استفاده از سالاد و سبزی خوردن ترجیحاً از بسته بندی دارای مجوز استفاده شود. البته رعایت سالمسازی برای سرو سالاد و سبزی خوردن غیر بسته بندی الزامی می باشد.

۱۲-۶ رعایت دستورالعمل های مربوط به مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی صادره از وزارت بهداشت الزامی است.

ماده (۷) بهداشت ابزار و تجهیزات

- ۱-۷ فاصله صندلی‌ها، نیمکت، کامپیوتر و نظایر آن در فواصل ایمن باشد
- ۲-۷ وسایل ورزشی در سالن‌های ورزشی به طور مستمر گندزدایی شوند.
- ۳-۷ یخچال و فریزرهای مورد استفاده تمیز و مورد نظافت قرار گیرد.
- ۴-۷ لازم است از مازیک اختصاصی برای تخته وایت برد استفاده شود. (عدم استفاده دانشجویان از مازیک و تخته پاکن مشترک)
- ۵-۷ همه مهرها، تسبیح، کتب ادعیه و وسایل مشترک از جمله چادر، سجاده و نظایر آن از نمازخانه‌ها به صورت موقت در صورت فعال بودن نمازخانه جمع‌آوری گردد.
- ۶-۷ همه وسایل نظافت پس از هر بار استفاده گندزدایی شود.
- ۷-۷ در رختکن و حمام، لازم است از وسایل بهداشتی شخصی استفاده شود.
- ۸-۷ مبلمان فضای آزاد به صورت روزانه گندزدایی شود. (در صورت وجود)
- ۹-۷ گندزدایی تجهیزات اداری/شخصی از جمله کیبورد، رایانه و موس بعد از استفاده صورت گیرد.
- ۱۰-۷ دستگیره‌ها و نقاط مشترک سطوح باید حداقل روزی دو مرتبه گندزدایی شوند.
- ۱۱-۷ سطل زباله دردار پدالی همراه با کیسه زباله محکم (بدون درز و نشت) به تعداد کافی در فواصل و مکان‌های مناسب موجود باشد.
- ۱۲-۷ دفع پسماند‌ها باید به شیوه بهداشتی در سطل‌های دردار پدالی صورت پذیرد و کلیه نیروهای خدماتی در خصوص جمع‌آوری و دفع پسماند رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی (جمع‌آوری پسماند در کیسه‌های پلاستیکی محکم بدون درز و نشت) در آخر هر شیفت در دستور کار قرار دهند.

ماده (۸) نظافت و گندزدایی

- ۱-۸ محصولات گندزدای مورد استفاده باید دارای پروانه ساخت یا ورود، تاریخ تولید و انقضاء باشد.
- ۲-۸ در صورتی که رقیق‌سازی ماده گندزدا در ظرف دیگری انجام و نگهداری می‌گردد باید ظرف در دار باشد و بر روی ظرف برچسب مشخصات گندزدا از جمله تاریخ تهیه و نام ماده گندزدا به صورت مشخص درج گردد.
- ۳-۸ مواد گندزدا باید براساس دستور عمل شرکت سازنده استفاده و نگهداری گردد.
- ۴-۸ قبل از گندزدایی باید کلیه سطوح از اجرام و آلودگی‌ها پاک گردد و سپس از ماده گندزدا استفاده گردد.
- ۵-۸ هنگام استفاده از مواد گندزدا از تجهیزات حفاظت فردی مانند دستکش و ماسک استفاده گردد.
- ۶-۸ غلظت محلول گندزدای مورد استفاده باید مطابق با دستور عمل کارخانه سازنده باشد.
- ۷-۸ از مخلوط کردن دو ماده گندزدا با هم خودداری گردد.

- ۸-۸ مواد گندزدا، مواد شیمیایی و سموم باید در محفظه یا کابینت مناسب و در دار مجهز به قفل و دور از مواد غذایی نگهداری گردد (روی کابینت برچسب مواد شوینده و گندزدا درج گردد).
- ۸-۹ کلیه قفسه‌ها و میز کار و میز سرویس بطور مستمر بعد از پایان هر شیفت کاری که در دسترس دانشجویان و شاغلین قرار می‌گیرند شستشو و گندزدایی گردند.
- ۸-۱۰ گندزدایی سرویس‌های بهداشتی، راهروها و محل‌های عبور و مرور افراد به صورت مکرر در روز انجام شود.
- ۸-۱۱ سطل زباله در دار در تمام طبقات دانشگاه، کارگاه و آزمایشگاه، خوابگاه، سلف سرویس تعبیه گردد.
- ۸-۱۲ لازم است کلیه سرویس‌های بهداشتی مجهز به صابون مایع و دستمال کاغذی باشد.
- ۸-۱۳ سرویس‌های بهداشتی (حمام و توالت) را به صورت مجزا گندزدایی گردد.
- ۸-۱۴ وسایل نظافت پس از هر بار استفاده گندزدایی شود.
- ۸-۱۵ فرایند نظافت و گندزدایی کاملاً جدا از یکدیگر انجام شده و نباید هیچگونه اختلاطی بین مرحله شوینده و گندزدایی انجام گیرد.
- ۸-۱۶ فرد / افراد مسئول نظافت در هنگام نظافت باید از وسایل حفاظت فردی شامل ماسک، دستکش، و لباس کار مناسب و مقاوم در برابر خوردگی آب ژاول استفاده نمایند.
- ۸-۱۷ هنگام گندزدایی و نظافت، تمامی فضاها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره‌ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هواکش نیز روشن باشد.
- ۸-۱۸ از تی مخصوص فقط برای گندزدایی مکان‌هایی که امکان آلودگی وجود دارد استفاده نمایید.
- ۸-۱۹ سطل زباله، دستمال‌ها، تی، وسایل نظافت و گندزدایی سرویس‌های بهداشتی باید از وسایلی که برای مکان‌های دیگر استفاده می‌شود، مجزا باشد.
- ۸-۲۰ در طول مدت نظافت شاغلین نظافت مراقب باشند لباس، دستکش و ماسک مخصوص پاره نشود و آسیب نبیند و در صورت صدمه آن را تعویض نمایند.
- ۸-۲۱ نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید)
- ۸-۲۲ "تی‌هایی" که برای نظافت کف اتاق‌ها و سالن‌ها و غیره استفاده می‌شود باید دارای چند "سر" اضافی باشند.
- ۸-۲۳ پس از استفاده از پارچه‌ها، دستمال نظافت و تی، می‌بایست در آب داغ شسته و سپس در محلول مواد گندزدا مورد تأیید وزارت بهداشت به مدت مشخص شده در برچسب راهنمای مصرف غوطه‌ور بماند. بعد از آن در دمای اتاق خشک شده و برای استفاده آماده باشد.

۸-۲۴ در هنگام گندزدایی احتیاط‌های لازم در ارتباط با برق گرفتگی به عمل آید.

۸-۲۵ تجهیزات و ماشین‌آلات گندزدایی بعد از پایان کار شسته و به روش مناسب بسته به ظرفیت تجهیزات و ماشین‌آلات خشک گردند.

۸-۲۶ از پاشیدن و ریختن محلول‌های گندزدا روی سطوح و کلیدها، تجهیزات برق‌دار و مواد ناسازگار و با احتمال انفجار و آتش‌سوزی اجتناب شود.

ماده (۹) بهداشت ساختمان

۹-۱ سرویس‌های بهداشتی (حمام و توالت) را به صورت مجزا و مستمر گندزدایی گردد.

۹-۲ سطوح دارای تماس مشترک شامل: دیوار و کف، درب‌ها، دستگیره درها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله‌ها، تخت، کمد، کابینت، گوشی تلفن، دستگاه‌های کارت‌خوان و خودپردازها، کف‌پوش‌ها، کلید و پریزها، وسایل عمومی و نظایر آن با دستمال تمیز و خشک شده و سپس گندزدایی گردد.

۹-۳ سیستم لوله‌کشی صابون‌مایع و دستمال‌کاغذی در توالت‌ها و سرویس‌های بهداشتی تعبیه گردد.

۹-۴ نصب مواد ضدعفونی‌کننده دست با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در ورودی‌ها و خروجی‌ها

۹-۵ توصیه می‌گردد شیر آب روشویی سرویس‌های بهداشتی، ترجیحاً از نوع پدالی پایی و یا چشمی باشد.

۹-۶ لازم است کلیه وسایل دانشجویان و کارکنان در داخل کمد / قفسه‌ای اختصاصی برای هر فرد قرار گیرند.

ماده (۱۰) تهویه

۱۰-۱ با توجه به شرایط بیماری به منظور تامین تهویه مناسب توقف کوتاه مدت تدریس و خروج دانشجویان از کلاس انجام شود.

۱۰-۲ فراهم نمودن امکان استفاده حداکثری از تهویه طبیعی در مراکز مذکور از طریق نصب پنجره‌های باز شونده به میزان حداقل ۴۵ درجه و با مساحت ۱۰ الی ۲۰ درصد مساحت کف به گونه‌ای که به ازای هر یک از کارکنان و دیگر افراد حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

۱۰-۳ فراهم نمودن امکان استفاده حداکثری از تهویه ۲ طرفه (باز نمودن پنجره‌های متقابل همزمان) در مراکز فوق به گونه‌ای که به ازای هر یک از کارکنان و دیگر افراد حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

۱۰-۴ فراهم نمودن امکان تعویض هوای محیط با هوای آزاد در مراکز فوق حداقل به اندازه ۶ بار در ساعت و یا به ازای هر یک از کارکنان و دیگر افراد حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

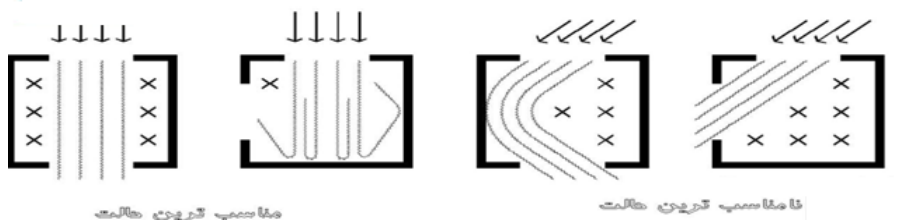
۱۰-۵ در صورتی که تعداد پنجره‌های کافی نباشد با نصب اگزهاست فن‌های مکشی با دبی مناسب به سمت خارج از ساختمان مراکز فوق به گونه‌ای که به ازای هر یک از کارکنان و بازدیدکنندگان حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین و یا ۶ بار در ساعت، تعویض و جابه‌جا گردد.

۱۰-۶ از قرار دادن فن (پنکه) به طریقی که به طور بالقوه باعث جریان مستقیم هوا از یک شخص به شخص دیگری شود خودداری گردد. استراتژی مناسب استفاده از فن‌های پنجره‌ای و هدایت هوای داخل به بیرون ساختمان می باشد.

۱۰-۷ استفاده از فن های مکشی و یا دستگاه تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپا با توان مناسب در کلیه آسانسور های ساختمان مراکز فوق و روشن نمودن آن در تمام ساعات کار فعالیت ۱۰-۸ در فضاهایی که نمی توان تهویه و جابجایی هوای آزاد را به میزان کافی انجام داد. توصیه می شود میزان دی اکسید کربن موجود در هوا پایش شود و از دستگاه های تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپا متناسب با اندازه ساختمان مراکز فوق و به تعداد کافی استفاده گردد.

۱۰-۹ توصیه می شود با توجه به اینکه در فصل پاییز و زمستان امکان باز نمودن پنجره‌ها فراهم نمی باشد دستگاه های تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپای استاندارد برای نصب در اتاق های فاقد پنجره ساختمان مراکز فوق به تعداد کافی خریداری و نصب شود.

۱۰-۱۰ کلیه سرویس های بهداشتی مجهز به اگراهاست فن به تعداد کافی و با ظرفیت مناسب بوده و در زمان فعالیت مراکز فوق روشن باشد.

ماده (۱۱) خوابگاه های دانشجویی

۱۱-۱ استفاده از خوابگاه های دانشجویی فقط برای دانشجویانی که واکسیناسیون کامل (۳ دوز) انجام داده اند مجاز است. (به جز افرادی که منع پزشکی دارند و یا زمان تزریق دوره بعدی واکسن آنها فرا نرسیده باشد).

۱۱-۲ استفاده دانشجویان از ماسک در محل های عمومی خوابگاه مانند آشپزخانه، نمازخانه، سالن های ورزشی، سالن مطالعه، سالن تلویزیون و... با رعایت فاصله گذاری ایمن الزامی است.

۱۱-۳ رعایت مسائل بهداشتی، گندزدایی، و نظافت در مکان های عمومی و سرویس های بهداشتی در خوابگاه ها الزامی می باشد.

۱۱-۴ کلیه کارکنان خوابگاه ملزم به استفاده از وسایل حفاظت فردی نظیر ماسک می باشند.

۱۱-۵ نصب علائم متعدد هشدار بیماری کووید-۱۹ در محل دید دانشجویان در خوابگاه‌های دانشجویی الزامی می‌باشد.

۱۱-۶ اتاق مجزا جهت قرنطینه دانشجویان خوابگاهی دارای نشانه یا مبتلا به بیماری کووید-۱۹ الزامی است.

ماده (۱۲) کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها

- ۱-۱۲ لازم است هنگام انجام کار عملی و یا تئوری در کارگاه و آزمایشگاه فاصله ایمن افراد رعایت گردد.
- ۲-۱۲ وجود سیستم تهویه در محل کارگاه و آزمایشگاه ضروری است.
- ۳-۱۲ استفاده افراد از محل کارگاه و آزمایشگاه جهت انجام کارهای اداری ممنوع است.
- ۴-۱۲ هنگام کار در آزمایشگاه حتما از وسایل حفاظت فردی مانند دستکش یکبار مصرف و ماسک استفاده گردد.

ماده (۱۳) آموزش بهداشت

۱-۱۳ روش‌های آموزشی مناسب

- دستور عمل شستن دست‌ها برای پیشگیری از انتقال بیماری‌های تنفسی به تعداد کافی در محل سرویس‌های بهداشتی نصب گردد.
- آموزش به صورت مجازی (از جمله شبکه‌های مجازی، وب‌سایت‌ها)

۱۳-۲ رسانه‌های مورد نیاز برای آموزش موضوعات مختلف: (موضوعات مورد آموزش در بند ذیل درج شده است)

- نصب استند و بنرهای اطلاع‌رسانی
- نصب پوسترهای آموزشی
- در صورت امکان، ارسال پیامک‌های آموزشی به گوشی‌های همراه
- در صورت امکان، ارسال پیام‌های آموزشی در گروه‌های مجازی مربوطه
- در صورت امکان، انتشار تیزر، اینفوگرافی یا موشن‌گرافی در فضای مجازی
- در صورت امکان، استفاده از صفحات نمایشی (LED) جهت پخش پیام‌ها و تصاویر آموزشی

۱۳-۳ موضوعات مورد آموزش برای گروه‌های هدف

- آشنایی با بیماری کرونا و ویروس
- آشنایی با علائم ابتلا به این ویروس

- شناسایی افراد مستعد ابتلا
- آشنایی با نحوه انتقال بیماری
- آشنایی با زمان و نحوه استفاده از وسایل حفاظت فردی
- آموزش مدت زمان ماندگاری ویروس بر روی سطوح
- آموزش آشنایی با نحوه پوشیدن و درآوردن وسایل حفاظت فردی
- آشنایی با نحوه صحیح دفع یا گندزدایی کردن وسایل
- آموزش نکات بهداشت فردی و فاصله گذاری
- روش های بهداشتی مراقبت از بیماران در منزل
- معرفی سامانه ۱۹۰

۴-۱۳ نمونه فعالیت های آموزشی

- نصب استند یا بنرهای آموزشی برای بکارگیری تمهیدات لازم در جهت مقابله با شیوع کرونا ویروس در محل کار
- نصب پوستر های هشدار دهنده در خصوص چگونگی انتقال بیماری کرونا
- نصب پوستر یا بنر راهنمای نحوه صحیح شستشوی دست ها در محل کار خصوصا سرویس های بهداشتی و محل سرو غذا
- آموزش نحوه استفاده از محلول ضدعفونی کننده دست به شاغلین
- نصب پوستر مرتبط با بیماری و توصیه ماندن در خانه در صورت وجود علائم
- نصب تابلوهای آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی به تعداد کافی در محل؛
- آموزش توصیه های مرتبط با نحوه صحیح عطسه و سرفه و استفاده از دستمال کاغذی یا آرنج
- آموزش اقدامات لازم جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری به کارکنان و مراجعه کنندگان
- نصب بنرهای آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی
- نصب پوستر آموزشی نحوه صحیح استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
- نصب پوستر نحوه صحیح پوشیدن، درآوردن و دفع وسایل حفاظت فردی
- بارگذاری پیام های بهداشتی بر روی سایت و شبکه های مجازی
- نصب پوستر سامانه پاسخگویی شکایات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شماره تلفن ۱۹۰ جهت اعلام موارد غیر بهداشتی به سامانه مذکور

ماده (۱۴) مسئولیت اجرای راهنما

مسئولیت اجرای این راهنما بر عهده روسا، مدیران یا مسئول مرکز می باشد و در صورت عدم رعایت هر کدام از مواد راهنما مشمول اقدام قانونی مطابق با ضوابط و در نهایت توقف فعالیت خواهد گردید.

۱-۱۴ مسئولیت حسن اجرای پروتکل حاضر بر عهده روسا، مدیران یا مسئول اماکن و مراکز موضوع این پروتکل می باشد.

۲-۱۴ مراکزی که مفاد این راهنما را رعایت نمی کنند یا امکان تأمین شرایط راهنمای حاضر را ندارند اجازه فعالیت نداشته و مسئولیت نظارت و کنترل آنها با دستگاه مسئول (صادرکننده مجوز) می باشد.

۳-۱۴ در صورت عدم توجه به واکسیناسیون، با واحد مربوطه مطابق مصوبات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا به عنوان عدم رعایت پروتکل های بهداشتی برخورد خواهد شد (از جمله اقدامات قانونی مانند: عدم تمدید کارت بهداشت، صدور عدم صلاحیت مشاغل برای دریافت پروانه).

پیوست ۱: روش صحیح شستشوی دستها

دست ها باید با آب گرم و صابون به مدت ۲۰ ثانیه به روش زیر شسته شوند:

- ۱- دستها را مرطوب کنید.
- ۲- از صابون مایع استفاده کنید.
- ۳- کف دستها را خوب به هم بمالید.
- ۴- انگشتان را بشوئید.
- ۵- مچها را بشوئید.
- ۶- بین انگشتان را بشوئید.
- ۷- آبکشی کنید.
- ۸- با دستمال کاغذی خشک کنید (استفاده از حوله یکبار مصرف نیز مورد تایید است)
- ۹- شیر آب را با همان دستمال ببندید.
- ۱۰- دستمال را در سطل زباله در دار بیندازید.

دست‌ها را خیس کرده و بعد آن‌ها را صابونی کنید.

روش درست شستن دست‌ها

در ۱۰ مرحله

کف دست‌ها را با هم بشویید.

بین انگشتان را در قسمت پشت بشویید.

بین انگشتان را از روبرو بشویید.

نوک انگشتان را در هم گره کرده و به خوبی بشویید.

شست‌ها را جداگانه و دقیق بشویید.

خطوط کف دست را با نوک انگشتان بشویید.

دور مچ هر دو دست را بشویید.

دست‌ها را با دستمال خشک کنید.

با همان دستمال شیر آب را ببندید و دستمال را در سطل زباله بیاندازید.

پیوست ۲: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

✓ قبل از خوردن و آشامیدن دست های خود را تا بالای مچ به مدت حداقل ۲۰ ثانیه با آب و صابون مایع بشویید و در صورت عدم دسترسی به آب سالم از مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکل استفاده نمایید؛

✓ هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال را در سطل زباله بیندازید؛

✓ اگر علائم سرماخوردگی دارید در منزل استراحت کنید؛

✓ سطوحی که در تماس مکرر با آن هستید را گندزدایی نمایید؛

✓ از تماس با افرادی که مریض هستند خودداری کنید. از روبوسی و دست دادن با افراد دیگر بپرهیزید (فاصله ۱ تا ۲ متر از افراد بیمار حفظ شود)؛

✓ سیستم ایمنی خود را با مصرف میوه و سبزیجات تازه تقویت نمایید؛

✓ حتما از ماسک استفاده نمایند؛

✓ از دست زدن به چشم، بینی و دهان خودداری کنید؛

✓ به اطرافیان خود آموزش دهید؛